

Výprava za nejlépe zachovanou sopkou v Čechách

Sraz: 19. května v neděli v 9:00 na vlakovém nádraží v Železném Brodě (pro dojíždějící možno nechat auto na parkovišti v areálu turnovského muzea nebo na nádraží a do Brodu vyrazit vlakem)

Cíl: autobusová zastávka v Tatobitech (plánovaný konec 16:00-17:00)

Vzdálenost: cca 15 km mírně kopcovitým terénem nebo po hřebeni, po lesních a turistických stezkách; mnoho zastavení a přestávek.

Finance: dopravu na místo a zpět si hradí každý sám

Vybavení: pevná obuv a vhodné oblečení dle počasí (v případě zájmu možnost sbírat minerály ve Vráte na staré haldě rozvezené do pole a ve Votrubcově lomu-možnost umazání), svačina a pití na celý den (možnost občerstvení až v Tatobitech), batůžek na případné vzorky, menší kladívko (není nutné) a noviny na balení vzorků, dobrá nálada

Z vlakového nádraží v Železném Brodě se vydáme po zelené turistické značce do obce Vráta. Procházíme komplexem železnobrodského krystalinika, který je tvořený přeměněnými horninami staršího paleozoika. U Vráta samotného pak vystupují arkózy, droby až slepence, které byly samy slabě přeměněny. Významnější zastávka bude až jižně od Vráta (směrem na Koberovy), kde se ještě za protektorátu těžila železná ruda – itabirit. Ruda se skládá z vrstviček hematitu proložených žilkami křemene. Na zarostlých haldách roztažených do pole zkusíme nějaké kusy rudy najít.

Na křižovatce pod Suchými skalami se vydáme po modré do Koberov, na jejichž jižním okraji navštívíme první vulkán. Jedná se o nevelký kopeček, nazývaný Čertí, a je to jedna z nejmladších sopek v Českém ráji.

Pokračujeme dále po modré po hřbetu Fialníku, který je tvořen křídovými horninami, až k Vesce, kde sejdeme po červené do Prackova. Právě nenápadný vršek nad Prackovem je nejzachovalejší sopkou v Čechách. Na odkrytých horninách si ukážeme její vulkanickou historii a navštívíme i, dnes již zarostlý, ale zachovalý kráter sopky.

Po červené budeme pokračovat až k Drábovně, kde uhneme na modrou turistickou stezku, po níž dojdeme až k Radostné studánce. Odtud se vydáme přes louku, kde ve svahu z melafyrů vyvětrávají první drahokamy. Melafyry jsou nejstarší vulkanické lávy, které na naší výpravě potkáme. Jsou staré 270 mil. let a nachází se v nich drahokamové odrůdy chalcedonu a křemene. Po cestě, ale především ve Votrubcově lomu, který je jediným primárním výchozem melafyrů, můžeme zkusit drahokamy hledat (dle domluvy; vstupné: 60 Kč; děti: 30 Kč).

Ze silnice od muzea pana Votrubce už nám zbývá jen sejít do Tatobit. Před nimi však ještě uhneme a navštívíme starý lom zvaný Slávka. V něm je zřízena nejen expozice geoparku o těžbě a zpracování hornin v okolí Tatobit, ale především odkrývá horniny, jež se nazývají ryolitové ignimbrity. Sice jsou o něco mladší než melafyry z Kozákova, ale zase pochází ze skutečného „supervulkánu“, jehož kráter byl pravděpodobně několik kilometrů velký.

V Tatobitech naše výprava končí. Pokud přijdeme do Tatobit dříve než pojedou autobus, čekání si můžeme ukrátit chlazeným nápojem v hostinci U Studniček.

Přihlašování na exkurzi na e-mail: bubal@muzeum-turnov.cz